

Spoštovani gospod Ciril Zlobec,

vprašanje, s katerim anketirate urednike kulturnih rubrik slovenskih medijev, se glasi: »Se naš odnos do kulture radikalno spreminja?«

Definirano vedno znova: kultura je celota pridobitev, izvirajočih iz človekove ustvarjalnosti na posamezni stopnji družbenega razvoja. V Sloveniji je najmočnejši upravitelj in največji kupec kulture država. Zato dramatično spreminjanje slovenske družbe ni moglo ostati brez dramatičnih posledic za slovensko kulturo. Mimo vseh iskanj civilne družbe in etničnih izvirov je država še vedno najzanesljivejši varuh in spodbujevalec kulture. Proračunski delež, ki ji ga je namenila, omogoča obstoj ustvarjalne strukture, zmanjka pa ga za tisto, kar naj bi se ustvarilo. Država kulture ni vključila v svoj razvojni program, dala ji je prostost izdelave svojega. Tako politika kot kultura reflektirata življenje – nasprotje kulture vendar ni politika, marveč natura – in na ta način se je politika postavila na svoj breg le-tega. Priznanje, ugled in moč kulture sta v rokah ustvarjalcev.

Zato bi morala biti anketa Sodobnosti pravzaprav naslovljena na ustvarjalce, ne pa na urednike kulturnih rubrik v medijih, ki kulture ne ustvarjajo, pač pa jo spremljajo. Mediji namreč ne morejo voditi kulturne politike. Od obstoja, zavesti in dejavnosti ustvarjalcev je odvisna podoba kulture, ki jo uredniki kulturnih rubrik v medijih posredujejo v skladu z zakonitostmi, kakršne pozna vsaka storitvena oblika proizvodnje. Za urednika kulturne rubrike v mediju je vprašanje odnosa do kulture pravzaprav vprašanje novinarske etike in svobode.

Svojega dobrega pol leta urednikovanja v dnevnem časniku Republika lahko primerjam s stotimi dnevi vlade. To je obdobje, v katerem bi lahko pregledala in uredila zapuščino predhodnega urednika, če bi le-ta obstajala, vendar sem v skupini, ki je splavljenemu časniku začela iskati kurz. To je obdobje, v katerem se posadka usklajuje in poskuša najti način najbolj učinkovitega napredovanja. Kultura je le eden izmed enakovredno obravnavanih tovorov, ki jih nosimo. V tem obdobju sem tudi ugotovila orodja negovanja tega tovara: radovednost, eklektičnost in spoštovanje suverenosti.

Dovolite pa mi, da spregovorim še kot ustvarjalka, se torej iztrgam poklicu in nastopim po izpovedi. Prepričana sem, da bo prav to, da ločujem med ustvarjalnostjo in funkcionalnostjo, ohranilo moje lastno pisateljevanje in mojo lastno oblikovno govorico.

Z odličnimi pozdravi,
Lela B. Njatin
Ljubljana, 12. maja 1993